

Dova je uzvišeni `ibadet

Pripremio: Ebu Talha

Beč, Austrija - 2010/1431. h.g.

<i>Naslov:</i>	Dova je uzvišeni `ibadet
<i>Pripremio:</i>	Ebu Talha
<i>Šerijatski recenzent:</i>	Ebu Muhammed
<i>Desktop Publishing (DTP):</i>	Dado ebu Merjem
<i>Štampa:</i>	Saxoprint - Drezden/Njemačka
<i>Tiraž:</i>	200 primjeraka
<i>Izdavač:</i>	Džemat „Daru Milleti Ibrahim“

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

P R E D G O V O R

Hvala Allahu Koji poučava peru, Koji poučava čovjeka onome što ne zna. Hvala Allahu Koji je one koji vjeruju iz tmina na svjetlo izveo i na pravi put ih uputio: „**I doista, ovo je put Moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegova.**“ (*El - En`am, 153*)

Uzvišeni također veli: „**Reci: »Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju?«**“ (*Ez - Zumer, 9*)

Neka je blagoslov na Učitelja koji upućuje najboljoj uputi, našeg Vjerovjesnika, Muhammeda, *sallallahu `alejhi we sellem*.

Najuzvišenija znanost je spoznaja Allaha, a ona nas vodi spoznaji načina ispovijedanja vjere Njemu. Što se više širi vjerska znanost smutnije je sve manje, a neznanje sve slabije.

Najvredniji, najuzvišeniji i najdostojniji `ibadet je onaj koji je usklađen i podudaran sa čestitim šerijatom, a cilj i svrha egzistencije je `ibadet samo Allahu: „**Džine i ljude stvorio sam samo zato da bi Mi `ibadetili.**“ (*Ez - Zarijat, 56*)

Rekao je Allahov Poslanik i Miljenik *sallallahu `alejhi we sellem*: „Ostavio sam vas na čistoj stazi po kojoj je isto ići noću kao i danju, s nje skreće samo onaj ko je propao.“

Također je rekao *sallallahu `alejhi we sellem*: „Ostavio sam vam dvije stvari koje, ako ih se budete pridržavali, nećete zalutati nikada: Allahovu Knjigu i moj sunnet“

Molimo Allaha da ovo znanje bude od koristi, da ga učini blagoslovljenim i trajnim dobrim djelom i da nagradi svakoga ko je učestvovao u izlasku na vidjelo ove risale, prevođenju, pripremanju za štampanje, distribuciji, kao i onoga ko se njome okoristi, najboljom nagradom. On *subhanehu we te`ala*, čuje dove i odaziva se.

Izdavač

Usmjeravanje dove je `ibadet

Dova je uzvišeni `ibadet. Allah *subhanehu we te`ala*, ju je posebno spomenuo u mnogim ajetima, a i Njegov Poslanik *sallallahu `alejhi we sellem*, je njen značaj objasnio u mnogim sahih hadisima.

Neki dokazi koji ukazuju na veličinu položaja dove:

Prenosi Selman el Farisi *radijallahu `anh*u da je Vjerovjesnik *sallallahu `alejhi we sellem* rekao: „Zaista je Uzvišeni Allah Stidljiv i Plemenit, i On se stidi da ruke čovjeka koje je podigao prema Njemu, vrati prazne.“

Također je *sallallahu `alejhi we sellem*, rekao: „Sudbinu ne može sprječiti ništa osim dove, niti život produžiti ništa osim dobročinstva“,

i Allahov Poslanik, *sallallahu `alejhi we sellem*, je rekao: „Kod Allaha nema ništa plemenitije od dove! ...“

na drugom mjestu Allahov Poslanik je izjavio i objasnio da je dova ibadet u njegovim riječima:

„Dova, to je ibadet“ i proučio ajete:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي

سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

“A rekao je Gospodar vaš: »Dovite Mi, odazvaću vam se«.

**Uistinu! Oni koji se budu oholili prema `ibadetu Meni, ući će u džehennem poniženi!”** (*El – M`umin; 60*)

Ograničavanje `ibadeta na dovu nije uopšteno ograničavanje, tako da dova obuhvati sve `ibadete, već se time hoće ukazati na važnost veličine i položaja mjesta dove kao i to da je dova srž ibadeta i važan rukn (stub), pa je ona poput govora Allahovog Poslanika *sallallahu `alejhi we sellem*: „Hadždž je Arefat“, te riječi: „Vjera je nasihat (savjet).“

Također je Allah *subhanehu we te`ala*, nazvao dovu `ibadetom, rekavši:

﴿ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ
الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾

Reci: "Uistinu, meni je zabranjeno da `ibadetim onima koje prizivate (تَدْعُونَ) mimo Allaha, pošto su mi došli jasni dokazi od Gospodara mog, a naredeno mi je da se predam Gospodaru svjetova." (El - M`umin, 66)

Rekao je Allah *subhanehu we te`ala*:

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾

“A rekao je Gospodar vaš: »Dovite Mi, odazvaću vam se«.

**Uistinu! Oni koji se budu oholili prema `ibadetu Meni, ući će u džehennem poniženi!”** (*El – M`umin; 60*)

Allah *subhanehu we te`ala*, je u ova dva ajeta upotrijebio izraz `ibadet za dovu, što ukazuje na veličinu njenog položaja.

Također je Allah *subhanehu we te`ala*, nazvao dovu **الدِّينَ** (vjerom), pa kaže Uzvišeni:

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفَلَكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ

إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

„ Kada se u lađu ukrcaju, mole se Allahu, iskreno Mu ispovijedajući din, a kada ih On do kopna spasi (dovede), oni odjednom pridružuju.“ (*El Ankebut; 65*)

Uzvišeni Allah je umjesto riječi ادعاء (dova) upotrijebio riječ الدين (vjera) i odredio je sa elifom i lamom,

بالأف و لام

a „elif“ i „lam“ se koriste za određenost nečega, pa nam to ukazuje da je dova vjera, a šta je vjera...? Vjera je `ibadet samo Allahu.

Uzvišeni Allah *subhanehu we te`ala*, je naredio da se dova Njemu uputi i sve što je naredio da se uradi Njemu je `ibadet, bilo da se radi o obaveznom tj. vadžibu, ili pohvalnom odnosno mustehabbu, pa je rekao Allah *subhanehu we te`ala*, u Svojoj Knjizi:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

“A rekao je Gospodar vaš: »Dovite Mi, odazvaću vam se«.

**Uistinu! Oni koji se budu oholili prema `ibadetu Meni, ući će u džehennem poniženi!”** (*El – M`umin; 60*)

i kaže Allah *subhanehu we te`ala* :

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾

“Molite se Gospodaru svome ponizno i u sebi, On uistinu ne voli one koji prelaze granicu.” (*Al - A`raaf; 55*)

Allahov Poslanik *sallallahu `alejhi we sellem*, je također naredio dovu rekavši: *“Na ruku'u veličajte svoga Gospodara, a na sedždi se potrudite da molite vašeg Gospodara, jer tada ste najpreči da vam se odazove.”* Muslim, 2/48.

Kaže šejkh `Abdullah ibn `Abdurahman ebu Batin, Allah mu se smilovao: *“... i sve što je Allah naredio jeste naredba obaveznosti ili naredba pohvalnosti, a to je kod svih učenjaka `ibadet, a ko kaže da dova koju upućuje rob svome Gospodaru nije od `ibadeta, on je zalutao, štaviše takav je kaфир.”*

**Poglavlje o naredbi dove samo Allahu Jedinom i
zabrana upućivanja dove nekom drugom mimo
Allaha**

Qur'an i Sunnet nam naređuju da Allaha činimo jedinstvenim sa dovom, i zabranjuju da se mimo Allaha nekom drugom molimo. Rekao je Allah *subhanehu we te'ala*:

﴿ ٥٥ ﴾ اَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۗ اِنَّهُ لَا يَحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۗ

“Molite se Gospodaru svome ponizno i u sebi, On uistinu ne voli one koji prelaze granicu.” (*Al - A'raaf; 55*)

i rekao je Uzvišeni:

﴿ ٣٢ ﴾ وَسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ ۗ

“...i Allaha iz izobilja Njegova molite.” (*An - N'isaa'; 32*)

Kaže šejkh Abdurahman ibn Muhammed ibn Kasim *rahimehullah*: “...a što se tiče da Allaha učiniš jednim u dovi, spomenuto je oko 300 puta na različitim mjestima.

Ponekad u formi naredbe, pa kaže Allah *subhanehu we te'ala*:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي اَسْتَجِبْ لَكُمْ دَاخِرِينَ ۗ

“Dovite Mi i Ja ću vam se odazvati!” (*El - M'umin; 60*)

i rekao je *subhanehu we tea'la*:

﴿ ١٠٠ ﴾ وَاَدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ

“...i dovite Mu, iskreno Mu ispovijedajući (din) vjeru!” (Al - A'raaf; 29)

,a ponekad u formi zabrane;

فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾

“...i ne dovite uz Allaha, nikome!” (Al - Džin; 18)

,a ponekad povezuje sa prijetnjom, pa kaže Allah *subhanehu we te'ala*:

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿٢١٣﴾

“ Zato uz Allaha ne dovi drugom bogu – da ne bi bio od kažnjenih!” (Aš - Šua'ra; 213)

,a ponekad nas izvještava da je On samo dostojan da se obožava i da mu se robuje, pa s toga kaže Uzvišeni *dželle šanuhu*,

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ﴿٢٠٠﴾

لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

“... i ne dovi pored Allaha drugom bogu! Nema boga osim Njega! Sve će propasti osim onoga čime se željelo Njegovo lice! Samo Njemu pripada sud i Njemu ćete se povratiti!” (Al Qasaas; 88)

,a ponekad upotrijebi govor u značenju negiranja (الإنكار) onome koji poziva druge mimo Allaha, pa s toga Uzvišeni veli:

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۚ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ

الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

“... ne dovi pored Allaha onome ko ti ne može ni koristiti ni nauditi, a ako bi to uradio, bio bi uistinu od nepravедnih.”

(*Junus; 106*)

,ponekad u značenju obavještavanja i raspitivanja...

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ

هُمْ شُرَكَاءُ فِي السَّمَوَاتِ أَتُؤْتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِنْ عِلْمٍ

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٠٧﴾

"Kažite vi Meni ili pokažite mi šta su stvorili na zemlji i da li imaju ikakva udjela u nebesima oni kojima se vi mimo Allaha dovite? Donesite mi Knjigu objavljenu prije ove ili samo kakav ostatak znanja, ako istinu govorite." (*Al Ahqaf;*

4)

,ponekad sa naredbom koja je u kontekstu zabrane i negacije (النهي و الإنكار), pa kaže Allah *subhanehu we te'ala:*

قُلْ اَدْعُوا الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۗ لَا يَمْلِكُوْنَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ
فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ وَمَا هُمْ فِيْهِمَا مِنْ شَرِكٍ ۗ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّنْ

ظَهِيْرٍ ﴿٢٢﴾

“Reci: »Dovite onima koje, pored Allaha, bogovima smatrate. Oni ništa nemaju, ni koliko trun jedan, ni na nebesima ni na Zemlji; oni u Njima nemaju nikakva udjela i On nema od njih nikakve pomoći.«" (Saba; 22)

,ponekad da je dova 'ibadet i da je upućivanje dove drugom mimo Allaha širk:

وَمَنْ اٰضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَنْ لَّا يَسْتَجِيْبُ لَهُۥٓ اِلَّا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
وَهُمْ عَنْ دُعَايِهِمْ غٰفِلُوْنَ ﴿٢٣﴾ وَاِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوْا لَهُمْ اَعْدَاۗءٌ وَّكَانُوْا

بِعِبَادَتِهِمْ كٰفِرِيْنَ ﴿٢٤﴾

„A ko je zabludjeliji od onoga ko mimo Allaha dovi onoga ko mu se neće odazvati do kijametskog Dana, a oni su prema zovu njihovom nehajni.

A kad se ljudi saberu, biće im neprijatelji, i biće u 'ibadet njihov nevjernici.“

(Al Ahqaf; 5,6)

...i kaže Allah Uzvišeni:

وَأَعْتَرِلْكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا آعْتَرَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾

“ I napuštam vas i ono čemu dovite mimo Allaha i moliću Gospodara svog. Nadam se da dovom svom Gospodaru neću biti nesretan.

... i pošto ih je napustio, i ono čemu ´ibadete mimo Allaha, podarili smo mu Ishaka i Jakuba i obojicu smo učinili vjerovjesnicima.” (Merjem; 48,49)

U ispravnom hadisu kojeg bilježi Tirmizi i drugi, gdje Allahov Poslanik *sallallahu `alejhi we sellem*, kaže:

الدعا هو العبادة

“Dova, to je ibadet” ...

...došla je samostalna lična zamjenica (هو), a predikat je došao sa elifom i lamom (العبادة), što metodom ograničavanja ukazuje na to da ´ibadet nije ništa drugo nego dova i dova je većinom sav ibadet. Nemoguće je odvojiti ´ibadet, a da nema dove, pa namaz, hadž, zikr, borba na Allahovom putu; u svemu tome je propisana dova, a da ne govorimo o tome da je dova samostalan ´ibadet. S toga je Allah i zabranio da se Njemu u dovi (a i u svemu) neko pridružuje, čak je rekao svom Poslaniku *sallallahu `alejhi we sellem*:

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠٠﴾

„Reci: "Ja samo Gospodara svog (prizivam, dovim Mu) obožavam, i nikoga Mu ne pridružujem.“ (*Džin; 20*)

...i obavjestio da ne oprašta onome ko Njemu nekoga pridružuje.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ

يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٢٠﴾

„Allah sigurno neće oprostiti da Mu se pridružuje (širka Mu čine), a oprostiće kome hoće ono što je manje od toga, a daleko je zalutao onaj ko Allahu pridružuje.“ (*An - Nisa; 116*)

Od dokaza da je obaveza Allaha *subhanehu we te'ala*, učiniti jednim u dovi je hadis ibn 'Abbasa *radijallahu 'anhu*, u kojem je Allahov Poslanik *sallallahu 'alejhi we sellem*, rekao: „Kada moliš, moli Allaha; kada pomoć tražiš, traži je od Allaha...“

Pa da je dozvoljeno moliti drugog mimo Allaha *subhanehu we te'ala*, rekao bi:

...kada moliš, moli mene; kada tražiš traži od mene (Poslanika).

Prenosi ebu Hurejre *radijallahu 'anhu*, da je Allahov Poslanik, *salallahu alejhi we selem*, rekao: „Allah Uzvišeni se spušta svaku noć na ovozemaljsko nebo kada ostaje posljednja trećina noći, pa kaže: »Ima li koga da nešto traži, pa da mu dam? Ima li koga da nešto moli, pa da mu udovoljim molbi? Ima li koga da traži oprost, pa da mu oprostim?«
(*Mutefekun alejhi*)

Rekao je Allahov Poslanik *sallallahu `alejhi we sellem*: „Kada neko od vas nešto poželi, neka poveća svoju molbu (dovu), pa zaista se samo Gospodaru moli.“

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

„ Od Njega traže ko god da je na nebesima i na Zemlji; svakog časa On se zanima nečim,“ (*Er - Rahman*; 29)

Rekao je šejkh `Abdurrahman bin Sadi u tefsiru ovoga ajeta: „...jeste, On lično je neovisan od svih Svojih stvorenja, On je široko darežljiv i plemenit i svim stvorenjima On je potreban, mole Ga u svim svojim potrebama, u svojim okolnostima i mišljenju.“

On Uzvišeni je

كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

“...svakog časa On se zanima nečim,”

Obogati siromaha, pomogne poraženim, daje narodu, spriječava drugima, i usmrćuje i oživljuje, spušta koga hoće i uzdiže koga hoće... ”

Dokazi da je prizivanje i posredništvo nekoga drugog mimo Allaha veliki širk

Dokazi iz Qura'na

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۗ أُولَٰئِكَ يَنَاهُمُ
نَصِيحُهُم مِّنَ الْكِتَابِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رَسُولُنَا يُتَوَفَّوهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ
تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ ۗ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِم أَنَّهُمْ كَانُوا
كٰفِرِينَ ﴿٣٧﴾

„Ima li onda nepravednijeg od onoga koji o Allahu govori laži i utjeruje u laž Njegove ajete? Takvi će dobiti sve ono što im je zapisano. Ali kada im izaslanici Naši dođu da im dušu uzmu, upitaće: "A gdje su oni koje ste mimo Allaha doveli?" - "Izgubili su nam se" - odgovoriće, i sami će protiv sebe posvjedočiti da su nevjernici bili.“ (*El-ʿA'raaf*; 37)

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كُلًّا سَجْرًا لِّأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۗ وَالَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِن تَدْعُوهُمْ لَا

يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ
بِشِرْكِكُمْ ۗ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾

“On uvodi noć u dan i uvodi dan u noć, On je potčinio Sunce i Mjesec - svako plovi do roka određenog; to vam je, eto, Allah. Gospodar vaš, samo Njegova je vlast! A one koje mimo Njega prizivate (obožavate), ne posjeduju qitmir (tanki omotač na košpici hurme). Ako im se molite, ne čuju vašu molbu, a da i čuju, ne bi vam se odazvali; na Sudnjem danu će zanevjerovati u vaše pridruživanje (širk). I niko te neće obavijestiti kao Onaj koji zna.” (Fatir; 13-14)

أَبَشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١٣﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ هُمْ نَصْرًا
وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٤﴾ وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَىٰ الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ
سِوَاءَ عَلَيْكُمْ أَدْعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَمِتُونَ ﴿١٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦﴾

“Zar da Njemu pridružuju one koji ne mogu ništa da stvore, i sami su stvoreni,
i koji im ne mogu pomoći niti mogu da pomognu sebi, ili ako ih pozovete uputi neće vas slijediti; isto vam je pozivali ih ili šutjeli. Oni koje vi, pored Allaha, dovite, zaista su

robovi, kao i vi, pa, vi im dovite i neka vam se odazovu ako istinu govorite!" (El - A'raaf; 191 - 194)

﴿إِلَيْهِ يُرْدُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۗ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ قَالُوا ءَاذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿١٩١﴾ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِنْ نَحِيسٍ ﴿١٩٢﴾ لَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيُوسِسُ قَنُوطٌ ﴿١٩٣﴾ وَلَئِنْ أَدْقَنَهُ رَحْمَةٌ مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّآءٍ مَسَّتَهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ ۗ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿١٩٤﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَىٰ الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَسَا بِنِعْمَتِنَا ۗ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿١٩٥﴾﴾

“...samo On zna Kada će Smak svijeta nastupiti, a ni plodovi ne izlaze iz cvijetnih čaški svojih i nijedna žena ne zanese i ne rodi, a da On to ne zna, a na Dan Kad ih On upita: "Gdje su oni koje ste Mi pridruživali?" – oni će odgovoriti: "Javljam ti da niko od nas to ne tvrdi, i neće biti onih kojima su prije molili i uvjericе se da ne mogu nikud umaći. Čovjeku ne dosadi da bogatstvo traži, a kada ga neimaština zadesi, onda zdvaja i nadu gubi. Kada ga

obaspemo milošću Našom, poslije nesreće koja ga zadesi, on govori: "Ovo sam i zaslužio i ne mislim da će Čas ožvjljenja doći, a ako budem Gospodaru svome vraćen, kod njega Me čeka Džennet." ,a mi ćemo one koji nisu vjerovali sigurno onom što su radili obavijestiti i da iskuse patnju tešku - doista ćemo im dati. Kada čovjeku milost našu darujemo, postaje nezahvalan i uzoholi se, a kada ga nevolja dotakne, onda se dugo moli. (El - Fusilet; 47 - 51)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٧﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٥١﴾

“Reci: "Kažite vi meni, ako istinu govorite, kada bi vam došla Allahova kazna ili vas iznenadio Smak svijeta, da li biste se ikom drugom osim Allahu molili?” Njega biste samo molili da, ako hoće, otkloni od vas ono za što ste Ga molili, a ne bi vam ni na um pali oni koje ste Mu pridruživali.” (El - A'nam; 40 - 41)

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿٤٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْسِيرٍ ﴿٤١﴾

“To su neke vijesti koje ti o gradovima kazujemo; neki od njih još postoje, a neki su sa zemljom srasnjeni. Mi nismo prema Njima bili nepravedni, već oni samo prema sebi i kada bi pala naredba Gospodara tvoga, ništa im nisu pomogla božanstva njihova kojima su mimo Allaha doveli, samo bi im propast njihovu povećali.” (*Hud; 100 - 101*)

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الخَالِصُ ۗ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ
إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿١٠١﴾

“ Iskreno ispovjedanje vjere dug je Allahu! ,a onima koji pored Njega uzimaju zaštitnike: "Mi ih samo obožavamo zato da bi nas što više Allahu približili" – Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće ukazati na pravi put onome ko je lažljivac i nevjernik.” (*Ez - Zumer; 3*)

Dokazi iz Sunneta

Ibn Mes'ud *radijallahu 'anhu*, je upitao Allahova Poslanika *sallallahu 'alejhi we sellem*: „Koji grijehi je najveći kod Allaha? Allahov Poslanik *alejhi sellam*, mu odgovori: »Da Allahu nekog činiš ravnim, a On te je stvorio!« ...

Ebu Zerr el-Gaffari *radijallahu 'anhu*, prenosi od Poslanika, *sallallahu 'alejhi we sellem*, da Uzvišeni Allah, *dž.š.*, kaže: „O Robovi moji, ja sam Sebi nasilje zabranio, a zabranio sam ga i među vama, pa nemojte jedan drugom nasilje činiti. O Robovi moji, svi ste vi zalutali osim onog koga Ja uputim; pa tražite od Mene da vas uputim, Ja ću vas uputiti. O Robovi moji, svi ste vi gladni osim onog koga Ja nahranim, pa od Mene tražite da vas nahranim, Ja ću vas nahraniti. O Robovi moji, svi ste vi neodjeveni osim onoga koga Ja odjenem, pa od Mene tražite da vas odjenem, Ja ću vas odjenuti. O Robovi moji, vi danju i noću grijешite, a Ja sam Onaj koji sve grijehе prašta, pa od Mene tražite da vam oprostim, Ja ću vam oprostiti. O Robovi moji, vi nikada ne možete doći do onoga čime biste Meni štetu nanijeli pa da Mi je nanesete, niti ikad možete doći do onoga što će Meni korist donijeti, pa da Mi je donesete. O Robovi moji, kad biste vi i prvi i posljednji, i ljudi i džinni, imali srce najpobožnijeg čovjeka, to ništa nebi Moje imanje povećalo. O Robovi moji; kada biste vi, i prvi i posljednji, i ljudi i džinni, imali srce najgoreg grijешnika, to ništa nebi Moje imanje umanjilo. O Robovi moji; kada biste vi i prvi i posljednji, i ljudi i džinni, stali na jedno mjesto, pa Meni svoje molbe i želje uputili, te Ja udovoljio svačijoj molbi i želji; to ne bi umanjilo ono što Ja imam ni onoliko koliko oduzme od mora igla kad se u njega zamoči. O Robovi moji, sve zavisi od vaših djela, koja su kod Mene sačuvana i pobrojana, i za koja ću vam dati zaslugу. Ko nađe nagradu i dobro, nek Allahu zahvali; a ko opet kaznu i zlo, nek ne kori nikog osim sebe.“ (Muslim)

Rekao je Poslanik, *sallallahu `alejhi we sellem*, u hadisu kojeg prenose Buharija i Muslim od `Abdullaha ibn Mesuda *radijalahu `anhu*: „*Ko umre, moleći se drugom (nidđu) mimo Allaha, ući će u vatru.*“ Hadis ibn `Abbasa *r.a.* da je Allahov Poslanik *sallallahu `alejhi we sellem*, rekao: „*Kada moliš, moli Allaha, kada pomoć tražiš traži je od Allaha...*“

Prenosi En-Nu'man bin Bešir, *radijalahu `anhu*, da je Poslanik, *sallallahu `alejhi we sellem*, rekao:

الدعا هو العبادة

„Dova, to je `ibadet!“

(Bilježe ga četvorica autora Sunena, a ovo je Tirmizijeva verzija.)

Govor Uleme

Šejkh Kasim Allah mu se milovao., u šerhu *'Durerul-Bihar'*, govoreći o zavjetu (nezr), kojeg veliki broj ljudi čini, dolazeći do groba nekog od pobožnjaka, izgovarajući: *"O ti i ti, ako mi se vrati to i to, ili: ako mi se izliječi taj i taj, ili: ako mi se ispuni to i to – dobićeš zlata, ili hrane, ili svijeća toliko i toliko – takav zavjet je neispravan po osnovu konsenzusa, i zbog toga što činjenje zavjeta stvorenju nikako nije dozvoljeno, i što se umišlja da mrtvac može nešto činiti, a imanje ovakvog ubjeđenja je kufr!"*

Kaže šejkh Muhammed `Abid es-Sindi eh-Hanefi u knjizi *„Tavaliu- l - envar“* komentar *„Tenviru-l-ebzar mea' durri-l-mukhtar“*: *„...i nek ne kaže: » O posjedniku kabura, o ti, izvrši mi potrebu, ili moli je od Allaha, ili budi mi šefadžija kod Allaha«, već kaže: „O Ti, Koji ne uzimaš nikoga u vlasti Svojoj za ortaka, udovolji mojoj potrebi.“*

I kaže Sun`ullah el-Halebi: *„Pojavili su se među muslimanima džemmati tvrde da šticenici (evlije) imaju pravo raspolaganja njihovim životom i poslije smrti, i zovu ih upomoć u nevoljama i nesrećama, i njima saopštavaju zadatke, dolaze im kod kabura pozivajući ih da im izvrše potrebe, dokazujući da su to od njih kerameti, a u tom govoru je nemarnost i pretjerivanje, štaviše u njemu je propast i kazna vječita, zbog smrada širka koji je ostvaren u njemu i omalovažavanja skupocjene Knjige i protivljenja akidi imama (misli se na imame mezheba), i u onome što se složio ummet,..."*

...a kaže Uzvišeni subhanehu we te`ala:

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ

الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ ۖ لَهُمْ فِيهَا عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٥﴾

“Onoga ko se suprostavi Poslaniku, nakon što mu je uputa postala jasna, i slijedi put mimo puta vjernika, pustićemo da čini šta hoće, i bacićemo ga u džehennem, - a užasno je On boravište! (En - N(isa; 115)

Šejkh Ebu Bekr el-Tartuši Allah mu se smilovao, u knjizi "El-Havadis vel-Bide'a", prilikom spomena drveta "Zatu Envat", reče: "Zato dobro promotrite, Allah vam se smilovao, gdje god nađete kakvo drvo ili lotos kojeg svijet posjećuje, veliča, iščekujući dobro i lijek bolesnim od njega – to drvo je 'Zatu Envat', i odsjecite ga!"

Kaže ibn Hadžer el Hejtemi es Safiji: "Ko bude prizivao drugog mimo Allaha, pa on je nevjernik."

Šejkh Tekijjuddin Ibn Tejmije, Allah mu se smilovao, govoreći o haridžijama, kaže: "Dakle, ako će u vremenu Poslanika, sallallahu `alejhi we sellem, i njegovih halifa, biti ljudi koji se pripisuju islamu – ali će iz njega ispadati, i pored jakog 'ibadeta kojeg imaju, isto tako će i ostali ljudi, koji se pripisuju islamu i sunnetu, ispadati iz vjere, i to iz različitih razloga: zbog pretjerivanja u vjeri kojeg je Allah dž.š., pokudio, kao što je fanatizam i pretjerivanje onda kada su ljudi u pitanju, poput šejkh 'Adijja, ili kao što je pretjerivanje po pitanju Alije b. Ebi Taliba r.a., ili kao što kršćani pretjeruju po pitanju 'Isa'a a.s."

Dakle, svaka osoba koja pretjera u štovanju određene ličnosti, bilo da je Poslanik ili dobri čovjek u pitanju, i dodijeli mu jedan vid uluhijjeta, moleći mu se mimo Allaha, riječima:

»O ti i ti – pomози mi« ili »spasi me«, ili »ti si mi dovoljan«... sve navedeno je širk i zabluda, i od osobe koja to radi će se tražiti pokajanje, i ako se ne pokaje od toga (tj. širka) – biće ubijena!

Allah *dželle šanuhu*, je slao Poslanike, kako bi samo On bio obožavan, a ne neko mimo Njega, a oni koji neka druga božanstva mimo Njega imaju, poput meleka, ili 'Isa'a, ili 'Uzejra, ili dobrih ljudi – nisu vjerovali u to da oni stvaraju, ili opskrbu daju, već su im se molili, kao što Allah *dželle šanuhu*., kaže:

وَيَقُولُونَ هَتُولَاةٍ شُفَعَتُونَا عِنْدَ اللَّهِ

“...i govore: "Ovo su Naši zagovornici kod Allaha!” (*Junus; 18*)

Allah *dželle šanuhu*, je slao Poslanike kako bi zabranjivali ljudima da obožavaju druge mimo Njega - niti da im se mole, niti da pomoći od njih traže!"

Takodjer kaže šejkh Tekijjudin ibn Tejmijje *rahimehullah* :
“Traženje od mrtvog ili odsutnog – vjerovjesnik bio ili drugi, je zabranjeno, ružno. Složili su se imami muslimana da to Allah, *subhanehu we te `ala* i Njegov Poslanik *sallallahu `alejhi we sellem*, nisu naredili, niti je to radio neko od *ashaba* Allahovog Poslanika, niti *tabini*, niti je neko od imama (pravničkih škola) smatrao to lijepim, što je neminovno poznato u *dinu muslimana*.

Također kaže šejkh Tekijjudin ibn Tejmijje rahimehullah: *“Niti je iko od uleme muslimana rekao da se od stvorenja traži pomoć u nečemu u čemu samo Allah može pomoći; ne od Poslanika, niti meleka, niti dobrih ljudi, niti od bilo koga drugog. Štaviše to je ono što se zna nuždom vjere islama i apsolutno nije dozvoljeno.”*

Također kaže šejkh Tekijjudin ibn Tejmijje: *“Onaj ko učini Meleke i Vjerovjesnike posrednicima, priziva ih, oslanja se na njih, traži od njih korist ili da mu otklone kakvu štetu (poput oprosta grijeha), i uputu srca, i olakšanje briga, i podmirenja duga, pa on je nevjernik po konsenzusu muslimana.”*

Rekao je `Abdurrahman bin Kasim, Allah mu se smilovao: *“Ne znamo vrstu od vrsta kufra i riddeta da je spomenuta u tekstovima (qur'anskim) kao što je spomenuta dova nekom drugom mimo Allaha, od zabrane i upozoravanja na to djelo, i nevjerstva počinioca, i prijatnje njemu vječnom kaznom u vatri, pa šta to sprečava presudu Knjige i Sunneta i slijedećnja konsenzusa ummeta, i više nego jedan od sljedbenika znanja pripovjedaju konsenzus i spominju da je to od nužde (neminovnosti) islama.”*

Kaže imam Ebul-Vefa' `Ali bin `Aqil El-Hanbeli: *“Zaista onaj ko veliča kaburove i govori mrtvacima da mu ispune potrebu, i kaže: »O moj zaštitniče, o moj gospodine Abdulkadir, uradi mi to« on je nevjernik u tom stanju, i ko priziva mrtvog i traži da mu se izvrši potreba i on je nevjernik.”*

Rekao je Ibnul Qajjim, rahimehullah, u knjizi *„Medaridžul es-Salikin“* spominjući vrste širka: *“... od njegovih vrsta je traženje potreba od mrtvih, traženje pomoći od njih i obraćanje njima. Ovo je osnova širka svijeta, jer djelo mrtvog se prekinulo, i on ne posjeduje sebi*

---

ni štetu ni korist, a kamoli onome koji od njega traži pomoć, i udovoljenje svojoj potrebi, ili od njega traži da se za njega zauzme kod Allaha u pogledu nje, i to je od njegovog neznanja o zagovorniku i Onome kod kojeg se zagovara, kao što je prethodilo, jer on nije u stanju da se zagovara kod Allaha za njega osim Njegovom dozvolom, a Allah nije učinio traženje pomoći od njega i traženje od njega uzrokom Svoje dozvole, već je uzrokom Svoje dozvole učinio potpunost tevhide, pa je ovaj mušrik došao sa uzrokom koji sprečava dozvolu, i on je na stepenu onoga koji se u ostvarenju potrebe potpomaže onim što spriječava njeno ostvarenje. Ovo je stanje svakog mušrika.

Rekao je ibn Kethir *rahimehullah*, za ajet:

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ
هَؤُلَاءِ شَفَعْنَا عِنْدَ اللَّهِ

“Oni, pored Allaha, ‘ibadete onima koji im ne mogu nauditi niti im mogu kakvu korist pribaviti, i govore: »Ovo su Naši zagovornici kod Allaha«.” (*Junus; 18*)

Uzvišeni prigovara mnogobošcima koji su pored Njega obožavali drugoga, smatrajući da će im zagovaranje tih božanstava koristiti kod Allaha. Uzvišeni je izvijestio da ona (lažna božanstva) ne mogu nauditi, niti kakvu korist pribaviti, niti da posjeduju, niti se šta dešava od onoga što oni misle o njima.

Zato je Uzvišeni rekao:

قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ^ع

reci: "Zar da Allaha obavještavate o onome što ne zna da postoji na nebesima i na Zemlji...!"

tj. zar da obavještavate Allaha o nečemu što On zna da ne postoji na nebesima niti na Zemlji...? Zatim, Allah proglašava Sebe čistim od njihovog mnogoboštva, pa je Uzvišeni rekao:

سُبْحٰنَهُۥ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿١٠٠﴾

“Neka je hvaljen On i vrlo visoko iznad onih koje pridružuju!”

Zatim je Uzvišeni istakao da je ovaj širk nastao među ljudima nakon što ga nije bilo i da su svi ljudi bili u jednoj vjeri, a to je islam.

Ibn-`Abbas *radijallahu `anhū*, rekao je: “Između Adema i Nuha je prošlo deset qarnova¹, sve u Islamu. Zatim su nastala razilaženja među ljudima, pa su obožavali kipove i kumire, zatim je Allah slao Poslanike sa ajetima i Svojim objašnjenjima, potpunim argumentima i nepobitnim dokazima.”

---

¹ Od riječi „qarn“, mn. „qurun“ koja se može prevesti kao “generacija”

Priredio i preveo (rob) potreban Allaha subhanehu
we te'ala, Ebu Talha.

Naša posljednja dova je:
Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova

Džemat mesdžida
“Daru Milleti Ibrahim”
Hasnerstrasse 56
1160 Wien
Österreich